

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. В.В. ДОКУЧАЄВА**

ВИСНОВОК

**ЕКСПЕРТНОЇ КОМІСІЇ ПРО ПІДСУМКИ
ПЕРВИННОЇ АКРЕДИТАЦІЙНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
ЕКСПЕРТНА ОЦІНКА ҐРУНТІВ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 201 АГРОНОМІЯ
ЗА ДРУГИМ (МАГІСТЕРСЬКИМ) РІВНЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Харків - 2018

ВИСНОВКИ

експертної комісії Міністерства освіти і науки України про підсумки проведення первинної акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми Експертна оцінка ґрунтів зі спеціальності 201 Агрономія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Харківському національному аграрному університеті ім. В. В. Докучаєва

Відповідно до підпункту 20 пункту 2 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту» та пункту 4 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 року №978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» створена експертна комісія у складі (наказ №1783-л від 9 листопада 2018 року):

голова комісії – Балаєв Анатолій Джалілович, завідувач кафедри ґрунтознавства і охорони ґрунтів ім. М. К. Шикולי Національного університету біоресурсів і природокористування України, доктор сільськогосподарських наук, професор;

член комісії – Веремєєнко Сергій Іванович, професор кафедри агрохімії, ґрунтознавства та землеробства Національного університету водного господарства та природокористування (м. Рівне), доктор сільськогосподарських наук, професор.

Експертна комісія в період з 20 листопада по 22 листопада 2018 року розглянула подані матеріали та провела оцінювання відповідності освітньої діяльності Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва державним вимогам щодо первинної акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми Експертна оцінка ґрунтів зі спеціальності 201 Агрономія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

За результатами перевірки наявних документів, навчально-методичного і кадрового забезпечення, стану матеріальної бази та соціальної інфраструктури Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва комісія встановила:

1. Загальна характеристика Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва та відомості щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти

Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва (далі ХНАУ ім. В. В. Докучаєва) є державним закладом освіти і підпорядкований Міністерству освіти і науки України. Місце знаходження: 62483, Харківська область, Харківський район, п/в Докучаєвське-2. Тел.: (057) 709-03-00; факс – (057) 709-03-10; e-mail: office@knau.kharkov.ua.

Університет засновано 1816 р. указом імператора Олександра І.

Голова експертної комісії

д. с.-г. н., професор А.Д.Балаєв

Спочатку навчальний заклад перебував у передмісті Варшави – Маримонті і називався Інститутом земельного господарства. У 1840 р. до нього було приєднано Варшавську лісну школу і він став називатися Інститутом сільського господарства і лісівництва. У 1862 р. інститут було переведено в Ново-Александрію (Пулави) Люблінської губернії і він отримав назву Ново-Александрійського інституту сільського господарства і лісівництва. Із початком Першої світової війни (1914 р.) виш переведено до Харкова і в 1921 р. перейменовано в Харківський сільськогосподарський інститут.

У 1991 р. рішенням Ради Міністрів СРСР (наказ № 5-к від 11 січня 1991 р.) інститут перетворено у Харківський державний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, а у 2002 р. (указ Президента України № 303/2002 від 27 березня 2002 р.) університету надано статус національного.

Сьогодні Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва – це провідний заклад вищої освіти аграрного профілю, який готує фахівців: за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти із 8 галузей знань, 9 напрямів, 18 спеціальностей; за другим (магістерським) рівнем вищої освіти – за 14 спеціальностями, 8 освітньо-професійними програмами; докторів філософії – за 6 спеціальностями та забезпечує широкий спектр наукових досліджень у галузях сільського і лісового господарства.

Основні структурні підрозділи агроуніверситету це 6 факультетів стаціонарної форми навчання, 33 кафедри, серед яких 22 випускових; фундаментальна бібліотека, Інститут міжнародної освіти та підвищення кваліфікації, приймальна комісія, інформаційно-обчислювальний центр, юридичний відділ, відділ аспірантури та докторантури, відділ підготовки іноземних громадян, відділ міжнародної практики здобувачів, відділ підвищення кваліфікації, туристично-інформаційний відділ, відділ ліцензування та інформаційного забезпечення, відділ насінництва добазового, базового і сертифікованого насіння, навчальний і редакційно-видавничий відділи, науково-дослідна й адміністративно-господарча частини, науково-дослідні лабораторії, центр довишівської підготовки, навчально-науково-виробничий центр «Дослідне поле», державне підприємство «Навчально-дослідне господарство «Докучаєвське», державне підприємство «Скрипаївське навчально-дослідне лісове господарство», дендрологічний парк, студентська їдальня, спортивні майданчики та інші підрозділи, що забезпечують практичну підготовку фахівців певних спеціальностей і проводять наукові дослідження.

Підвищення кваліфікації державних службовців і фахівців АПК здійснюється в Інституті міжнародної освіти та підвищення кваліфікації.

Місія університету визначається його місцем і роллю в системі вищої аграрної освіти і статусом як національного вищого закладу.

Університет – це багатопрофільний вищий навчальний заклад, що має розвинену інфраструктуру навчальних, наукових, науково-дослідних,

виробничих установ і підприємств, здійснює освітню діяльність відповідно до прийнятої концепції та наявних потреб сільського і лісового господарства. Університет акредитований за IV рівнем акредитації, готує фахівців різних освітніх рівнів.

Загальна середньорічна кількість здобувачів усіх форм навчання в університеті становить 3308 осіб, у тому числі денної – 1853, заочної – 1455; аспірантура і докторантура – 100. На денній формі навчання навчаються 40 іноземних здобувачів, на заочній – 17.

За понад 200 років існування університет підготував понад 64 тис. фахівців, зокрема понад 1500 магістрів, більше 100 докторів філософії для 76 країн Європи, Азії, Африки, Північної та Південної Америки.

Загальна кількість професорсько-викладацького складу – 294 осіб, серед яких 11,6 % – професори, доктори наук, 61,2 % – кандидати наук.

Діяльність Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва відповідає вимогам Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Положенню «Про організацію навчального процесу у ВНЗ» і здійснюється відповідно до наказу МОН України № 1352-л від 21.06.2018 р. «Про ліцензування освітньої діяльності» Підготовка фахівців з ліцензійним обсягом ОР «бакалавр» – 1845 осіб; ОР «магістр» – 955 осіб; аспірантура – 55 осіб; підвищення кваліфікації за акредитованими напрямками (спеціальностями) – 2000 осіб.

Серед випускників агроуніверситету 24 Герої Соціалістичної Праці, (академік Юр'єв В.Я. – двічі Герой); три Герої Радянського Союзу, три лауреати Ленінської премії, дев'ять лауреатів Державної премії, 31 академік, 21 заслужений діяч науки і освіти.

Університет надає допомогу с.-г. виробництву в реформуванні аграрного сектора економіки. Діють понад 35 договорів на наукове співробітництво з науковими установами НАНУ, УААН, науковими установами інших галузей та закладами освіти. Щорічно впроваджуються у виробництво і навчальний процес від 50 до 100 розробок науковців агроуніверситету, які отримують близько 10 авторських свідоцтв і патентів на нові сорти с.-г. рослин та винаходи.

Університет є одним із провідних науково-методичних центрів аграрної освіти України. 17 відомих учених ХНАУ входили до складу навчально-методичних комісій НМЦ аграрних вищих закладів освіти Мінагрополітики України, а чотири з них були головами, заступниками голів робочих комісій та керівниками секцій, діяльність яких спрямовано на обґрунтування моделей спеціаліста XXI ст. і формування кваліфікаційних вимог; розробку навчальних планів і програм адаптованих до світових стандартів і вимог; аналіз світової практики і проблем підготовки фахівців у XXI ст.; відпрацювання моделей навчального процесу відповідно до ступеневої концепції освіти; розробку основних засад розвитку вищої аграрної освіти України в контексті Болонського процесу; підготовку і видання сучасних підручників, посібників, розробку і формування баз даних тощо.

Основним напрямом наукової діяльності є розробка і практичне впровадження комплексу заходів розширеного відтворення родючості ґрунтів; зберігання екологічної рівноваги, підвищення врожайності польових культур на основі мінералізації обробітку ґрунту, оптимізації структури посівних площ; розробка і впровадження раціональних схем сівозмін, у тому числі з короткою ротацією; застосування екологобезпечних ресурсощадних технологій, біологізації землеробства.

Агроуніверситет – це автономне містечко загальною площею 106,3 га, розташоване в приміській зоні м. Харкова. На території містечка 6 навчальних корпусів, навчальна площа на одного студента становить 16,2 м². При університеті функціонують 7 гуртожитків, 6 із яких – студентські на території містечка. Житлова площа на одного студента у гуртожитку становить 10,6 м². Здобувачі мають гарні умови для побуту, відпочинку та занять спортом: житлові кімнати на 2–3 осіб, тренажерні зали, тенісні кімнати, шахово-шашковий клуб. Університет має сучасні комп'ютерні класи, об'єднані в мережу з виходом в Internet; класи, обладнані мультимедійною технікою; навчальні лабораторії, оснащені сучасним обладнанням, музеї: історії університету, геології і мінералогії, генезису і картографії ґрунтів, охорони природи, історії розвитку тракторобудівництва в Україні. Основна експериментальна база науково-дослідної роботи здобувачів і викладачів дослідне поле, на якому створено навчально-науково-виробничий центр "Крапельне зрошення" для вирощування плодовоовочевих культур. Є павільйони із сільськогосподарською технікою, на базі яких створено експериментальну машинно-технологічну станцію. Окресла навчального містечка ХНАУ ім. В. В. Докучаєва і водночас, унікальна навчально-науковою база – дендрологічний парк, у якому сьогодні ростуть більше ніж 900 видів дерев, кущів і квітів.

Для організації цікавого і насиченого культурного та спортивного життя здобувачів є 3 спортивних зали, стадіон, актові зали на 850 місць, спеціально обладнані хоровий, танцювальний і вокальний класи. При університеті працюють центр первинної медико-санітарної допомоги, їдальні, кафе.

В університеті є студентський і спортивний клуби, 18 спортивних секцій, є команда КВН, хорові, вокальні, вокально-інструментальні гуртки, рок-група, драматичний гурток, танцювальні колективи, український народний хор «Жайвір», гуртки за інтересами. В університеті стало традиційним проведення цікавих фестивалів, театралізованих свят, змагань команд факультетів у рамках різних конкурсів. Упродовж останніх років здобувачі ХНАУ ім. В. В. Докучаєва виборюють призові місця у всеукраїнських і регіональних мистецьких конкурсах, студентських спортивних змаганнях.

В університеті активно працюють органи студентського самоврядування: об'єднана рада студентського самоврядування університету (голова – здобувач першого року навчання магістратури агрономічного

Голова експертної комісії

д. с.-г. н., професор А.Д.Баласєв

факультету Приходько Станіслав), студентські ради факультетів, студентські ради гуртожитків. Представники цих органів беруть участь у роботі вчених рад та інших колегіальних органів університету.

Велика увага приділяється спортивно-масовій роботі зі студентською молоддю. Головною формою фізичного виховання є обов'язкові заняття фізичною культурою; проводяться масові спортивні заходи.

У позаурочний час студенти займаються в спортивних секціях із 12 видів спорту. Збірні команди університету беруть участь у міжнародних змаганнях, Спартакіаді ВНЗ Харківської області, у першості м. Харкова, та Харківської області з футболу, футзалу, баскетболу, волейболу, кікбоксингу, гирьового спорту. Здобувачі ВНЗ є призерами чемпіонату України з гирьового спорту серед аграрних вузів I–IV рівнів акредитації, Кубка України з панкратіону.

Широкі міжнародні зв'язки створюють умови для стажування і навчання талановитої студентської молоді та викладачів в університетах США, країн Європи. На сьогодні стажування в Данії, Норвегії, Польщі, США, Великій Британії, Німеччині пройшли 28 викладачів.

Усе це дає змогу університету готувати фахівців для агропромислового комплексу з глибокими професійними знаннями, інтелектуально розвинених самодостатніх особистостей, патріотів України з активною громадською позицією.

Випусковою кафедрою з підготовки здобувачів вищої освіти СВО Магістр спеціальності 201 Агрономія освітньо-професійної програми Експертна оцінка ґрунтів є кафедра ґрунтознавства, яка забезпечує професійну та практичну підготовку. Професорсько-викладацький склад кафедри нараховує 9 осіб, з яких 2 доктори наук, професори та 7 кандидатів наук, доцентів. Очолює кафедру доктор сільськогосподарських наук, професор В.В.Дегтярьов. До керівництва дипломними роботами залучені провідні також викладачі кафедр агрохімії та землеробства агрономічного факультету. Для забезпечення викладання відповідних дисциплін підготовки фахівців залучені також провідні викладачі інших кафедр університету.

Висновок. Документи, що представлені у акредитаційній справі Харківського національного аграрного університету ім. В.В.Докучаєва, достовірні, відповідають оригіналам та вимогам чинного законодавства, повністю відображають організацію підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Експертна оцінка ґрунтів спеціальності 201 Агрономія СВО Магістр.

2. Формування контингенту здобувачів вищої освіти

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 21 червня 2018 року № 1352-л ліцензований обсяг прийому здобувачів вищої освіти СВО Магістр спеціальності 201 Агрономія в Харківському національному аграрному університеті ім. В.В.Докучаєва становить 260 осіб денної та заочної форм навчання. Ліцензійний обсяг за освітньо-професійною

Голова експертної комісії

д. с.-г. н., професор А.Д.Балаєв

програмою Експертна оцінка ґрунтів становить 30 осіб денної та 30 осіб заочної форм навчання.

Згідно загального плану роботи відділу сприяння працевлаштуванню студентів та випускників здійснюється профорієнтаційна робота на факультеті. Для цього налагоджена співпраця з Департаментом освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації та районними відділами освіти і науки, а також з Департаментом агропромислового розвитку Харківської обласної державної адміністрації.

Інформаційна робота полягає в розміщенні інформації про набір здобувачів вищої освіти у школах, збірниках, каталогах, довідниках, журналах, газетах, соціальних мережах, де подається перелік спеціальностей та освітньо-професійних програм. Достовірність і ефективність інформації підтверджується досить високим конкурсом на магістерський рівень за освітньо-професійною програмою Експертна оцінка ґрунтів.

Університет регулярно приймає участь у масових заходах профорієнтаційного спрямування на території Харківської, Донецької, Луганської, Дніпропетровської, Полтавської, Сумської й інших областей. Постійно проводиться профорієнтаційна робота у загальноосвітніх школах Харківської області серед випускників 11 класів, бесіди з учнями випускних класів, випускниками коледжів.

Спеціальна програма проведення профорієнтаційної та рекламної компанії, яка щороку розглядається та корегується. Для проведення профорієнтаційних заходів активно залучаються громадські організації.

В університеті працюють пункти реєстрації учасників зовнішнього незалежного оцінювання знань, пробного та загального тестування, що позитивно впливає на залучення майбутніх абітурієнтів.

Правила прийому до Харківського національного аграрного університету ім. В.В.Докучаєва відповідають вимогам чинного законодавства. Сама робота приймальної комісії проводиться згідно Положення про приймальну комісію. Склад приймальних, предметних екзаменаційних, фахових атестаційних, апеляційних та вибіркових комісій щороку оновлюється наказом ректора.

Обсяг державного замовлення для вступників за СВО Бакалавр (скорочений термін навчання) та СВО Магістр щорічно встановлюється Міністерством освіти і науки України.

Профорієнтаційна робота проводиться не тільки серед здобувачів вищої освіти спеціальності Агрономія ступеня вищої освіти Бакалавр, але й серед студентів, які мають ступінь вищої освіти Бакалавр або Магістр інших спеціальностей.

Вибіркова перевірка матеріалів приймальної комісії ХНАУ ім. В.В.Докучаєва за 2017–2018 роки щодо організації прийому документів, формування особистих справ та робота з ЄДЕБО (для вступників за освітньо-професійною програмою Експертна оцінка ґрунтів спеціальності 201 Агрономія СВО Магістр) встановила:

Голова експертної комісії

д. с.-г. н., професор А.Д.Баласв

- вся документація приймальної комісії повністю відповідає вимогам чинного законодавства та нормативній базі МОН України; журнали реєстрації вступників відповідають матеріалам особових справ;
- особові справи студентів включають весь перелік обов'язкових документів та відповідають встановленим нормативним вимогам оформлення зазначеної документації.

Результати роботи агрономічного факультету щодо формування контингенту студентів та його динаміка протягом 2017-2018 рр. освітньо-професійної програми Експертна оцінка ґрунтів за спеціальністю 201 Агрономія другого (магістерського) рівня за звітний період відображено у табл. 1 щодо показників формування контингенту студентів та динаміки змін контингенту студентів денної форми навчання освітньо-професійної програми «Експертна оцінка ґрунтів» за спеціальністю 201 «Агрономія» другого (магістерського) рівня.

Таблиця 1

Показники формування контингенту студентів освітньо-професійної програми Експертна оцінка ґрунтів за спеціальністю 201 «Агрономія» другого (магістерського) рівня

№ п/п	Показник	Роки	
		2017	2018
1.	Ліцензований обсяг підготовки	60	60
2.	Прийнято на навчання, всього (осіб)	34	27
	• денна форма	19	17
	в т.ч. за держзамовленням:	10	10
	• заочна форма	15	10
	в т.ч. за держзамовленням	7	5
	• нагороджених медалями, або тих, що отримали диплом з відзнакою	1	2
	• таких, які пройшли довгострокову підготовку і профорієнтацію	-	-
	• зарахованих на пільгових умовах, з якими укладені договори на підготовку	-	-
3.	Подано заяв на одне місце за формами навчання		
	• денна	1,30	1,27
	• заочна	2,12	1,03
4.	Конкурс абітурієнтів на місця державного замовлення		
	• денна форма навчання	1,3	3,7
	• заочна форма навчання	2,1	6,2

В середньому за період, що аналізується, конкурс на місця державного замовлення на денній формі навчання складав від 1,3 до 3,7 абітурієнти на 1

Голова експертної комісії

д. с.-г. н., професор А.Д.Баласєв

місце, а на заочній формі навчання – від 2,1 до 6,2, що свідчить про зростаючий попит на означену спеціальність.

Абітурієнти, що вступили на другий (магістерський) рівень освітньо-професійної програми Експертна оцінка ґрунтів спеціальності 201 «Агрономія» переважно є випускниками агрономічного факультету освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр», а також інших спеціальностей та факультетів університету, у тому числі інших навчальних закладів України.

Факультетом проводиться підготовча робота на перспективу з прагненням 100 % працевлаштування майбутніх випускників. Налагоджуються зв'язки з міськими, обласними і районними департаментами агропромислового розвитку, державними та приватними підприємствами та іншими організаціями Харківської, Сумської, Полтавської, Дніпропетровської, Донецької, Луганської, Чернігівської та Київської областей. Запроваджена система укладання угод про співробітництво, та проводяться роботи по визначенню потреб у фахівцях галузевої направленості та професійних вимог, що приділяються до них.

Здобувачі вищої освіти відраховуються за академічну неуспішність і в зв'язку з працевлаштуванням; в цьому випадку вони продовжують навчання на заочній формі.

Таблиця 2

**Динаміка змін контингенту студентів денної форми навчання
освітньо-професійної програми «Експертна оцінка ґрунтів»
за спеціальністю 201 «Агрономія» другого (магістерського) рівня**

№ з/п	Назва показника	2017	2018
		«магістр»	«магістр»
1.	Кількість студентів за спеціальністю 201 Агрономія ОПП Експертна оцінка ґрунтів (станом на 01.10 відповідного року)	39	42
2.	Кількість відрахованих студентів,	2	-
	у тому числі:		
	- за невиконання навчального плану	-	-
	- за грубі порушення дисципліни	-	-
	- у зв'язку з переведенням до інш. ВНЗ	-	-
	- інші причини	2	-
3.	Кількість студентів, зарахованих на продовження навчання	-	2
	у тому числі:		
	- переведених з інших ВНЗ	-	-
	- поновлених на навчання	-	2

Разом з тим в діяльності факультету по формуванню контингенту здобувачів освітньо-професійної програми «Експертна оцінка ґрунтів» за

Голова експертної комісії

д. с.-г. н., професор А.Д.Баласєв

спеціальністю 201 «Агрономія» є низка недоліків та невикористаних можливостей:

- профорієнтаційною діяльністю недостатньо охоплені низка віддалених районів Харківщини, прилеглих районів та областей.

- доцільно посилити роботу по забезпеченню цільового набору абітурієнтів на договірних умовах з підприємствами та установами регіону.

Загалом набір здобувачів за спеціальністю «Агрономія» освітньо-професійної програми «Експертна оцінка ґрунтів» відповідає потребам регіону, а організація, планування та формування контингенту студентів здійснюється відповідно до чинного законодавства і без порушень.

Висновок. Ліцензійні обсяги формування контингенту здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Експертна оцінка ґрунтів спеціальності 201 Агрономія СВО Магістр виконуються. Всі показники відповідають Державним акредитаційним вимогам. Під час проведення вибіркової перевірки документації приймальної комісії ХНАУ ім. В.В.Докучаєва порушень не виявлено.

3. Зміст підготовки фахівців

Освітній процес із підготовки здобувачів вищої освіти СВО Магістр зі спеціальності 201 Агрономія за освітньо-професійною програмою Експертна оцінка ґрунтів здійснюється відповідно до Конституції України, Закону України «Про вищу освіту», «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному аграрному університеті ім. В.В.Докучаєва», Концепції освітньої діяльності Харківського національного аграрного університету ім. В.В.Докучаєва, Комплексної цільової програми розвитку Харківського національного аграрного університету ім. В.В.Докучаєва до 2025 року тощо. Освітньо-професійна програма (ОПП) затверджена у встановленому порядку, розроблена структурно-логічна схема підготовки, навчальні плани, робочі навчальні плани, програми навчальних дисциплін, нормативні документи органів державного управління та академії.

Аудиторне навантаження становить 41,1% від загального. Програма науково-дослідної (виробничої) практики розроблена відповідно до робочих навчальних планів та графіків освітнього процесу і затверджена навчально-методичною комісією.

У робочі навчальні програми щорічно вносяться зміни та доповнення згідно рекомендацій Міністерства освіти та науки України. Перелік дисциплін робочого навчального плану для здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми Експертна оцінка ґрунтів спеціальності 201 Агрономія СВО Магістр відповідає потребам ринку праці. Зміст підготовки названих фахівців відповідає державним вимогам.

Усі дисципліни, які викладаються за СВО Магістр забезпечені, навчальними та робочими програмами навчальних дисциплін, затвердженими науково-методичною комісією спеціальності 201 Агрономія. Навчальні плани погоджені і затверджені в установленому порядку. В

Голова експертної комісії

д. с.-г. н., професор А.Д.Баласв

університеті розроблені методичні рекомендації з підготовки комплексів навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни відповідно до вимог системи організації освітнього процесу.

Висновок. Експертна комісія вважає, що навчальний процес у Харківському національному аграрному університеті ім. В.В.Докучаєва організований відповідно до чинного законодавства України та відповідає акредитаційним вимогам підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою Експертна оцінка ґрунтів спеціальності 201 Агрономія СВО Магістр.

4. Організаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу

4.1. Забезпечення навчальними програмами, відомості про комплекс навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти

Робочу групу з розробки ОПП Експертна оцінка ґрунтів очолює професор кафедри ґрунтознавства, доктор с.-г. наук Д.Г.Тихоненко. До складу групи входять доктор с.-г. наук, професор, завідувач кафедрою ґрунтознавства Дегтярьов В.В., доктор с.-г. наук, професор, завідувач кафедрою ім. О.М.Можейка Шевченко М.В., кандидат с.-г. наук, доцент кафедри ґрунтознавства Новосад К.Б. Освітньо-професійна програма Експертна оцінка ґрунтів затверджена Вченою радою ХНАУ ім. В.В. Докучаєва.

Планування освітнього процесу проводиться деканатом факультету на підставі навчальних планів кожного року у встановлені терміни. Робочі програми навчальних дисциплін складені відповідають вимог для вищих закладів освіти та щорічно оновлюються й розглядаються у встановленому порядку науково-методичною комісією факультету.

Навчально-методичні матеріали, які використовуються в організації й провадженні освітньої діяльності Харківського національного аграрного університету, складаються з освітньо-професійних програм; навчальних планів; робочих навчальних планів; програм навчальних дисциплін; робочих програм навчальних дисциплін; програм практик; засобів діагностики якості вищої освіти. Методична документація для організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти з дисциплін навчального плану; методичні рекомендації і тематика випускних магістерських дипломних робіт є актуальними і відповідають сучасним тенденціям.

Кафедрами здійснюється планомірне і безперервне методичне забезпечення освітнього процесу. Щорічно, науково-методичною комісією розробляється план видання методичної літератури і особлива увага, приділяється підвищенню якості методичних розробок.

Видавництво підручників, навчальних посібників у великій мірі забезпечується науково-педагогічними працівниками факультету. Зміст підручників і посібників є дуже актуальним і має характер практичного використання.

Поточний контроль відбувається в ході проведення практичних, лабораторних, семінарських, індивідуальних занять з метою перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу. Критерії оцінювання для поточного контролю під час навчальних занять визначаються кафедрами, вказуються у відповідному розділі робочої програми навчальної дисципліни, є зрозумілими і прозорими та розроблені відповідно до ЄКТС.

Голова експертної комісії

д. с.-г. н., професор А.Д.Балаєв

Семестровий контроль проводиться у вигляді заліку (диференційованого заліку) або екзамену. Форма проведення екзамену визначається кафедрою та навчальним відділом. Він відбувається за екзаменаційними білетами, а також у вигляді тестування за допомогою спеціальних програм. Форма семестрового контролю відображена в робочій програмі навчальної дисципліни згідно з навчальним планом.

Комісія перевірила наявність робочих програм дисциплін навчального плану підготовки фахівців освітньо-професійної програми Експертна оцінка ґрунтів спеціальності 201 Агрономія СВО Магістр, що підтвердило достовірність наведеної в акредитаційній справі академії інформації.

Висновок. Навчально-методичне забезпечення підготовки фахівців спеціальності 201 Агрономія освітньо-професійної програми Експертна оцінка ґрунтів СВО Магістр відповідає рівню встановлених нормативних вимог. Освітньо-професійною програмою, навчальний план, нормативні та навчально-методичні документи затверджені в установленому порядку. Всі дисципліни навчального плану мають відповідне методичне забезпечення.

4.2. Інформація про наявність бібліотеки та фахових періодичних видань

Фундаментальна бібліотека університету обслуговує здобувачів вищої освіти, професорсько-викладацький склад, здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, педагогічних працівників, інших співробітників, слухачів курсів, які функціонують при університеті, студентів відділу підготовки іноземних громадян, а також користувачів з інших закладів освіти та організацій.

У ХНАУ ім. В.В. Докучаєва для забезпечення необмеженого доступу до світових інформаційних ресурсів функціонує комп'ютерна мережа з доступом до Інтернет. Однією із складових інформаційного середовища є веб-сайт університету, де концентруються основні інформаційні ресурси, доступ до якого цілодобовий.

Задоволенню потреб викладачів і науковців в інформації сприяє фундаментальна бібліотека як найбільше зібрання інформаційних носіїв.

Загальна площа бібліотеки – 3170 м², в тому числі для зберігання фондів – 2030 м², для обслуговування користувачів – 1140 м².

Бібліотека має 18 комп'ютерів, кількість читальних залів – 6: з них 4 читальні зали в бібліотеці, 2 читальні зали кафедральні.

Місць для читачів 368.

Відносні показники: обертаність – 0,9; книгозабезпеченість – 52; читаність – 37; відвідувань – 30.

Загальний обсяг фонду бібліотеки університету складає 609058 одиниць зберігання, із них: наукових – 323083 примірників, навчальних – 206513 примірники, періодичних видань – 101399 примірників. Електронні ресурси бібліотеки складають 485 одиниць зберігання на електронних носіях і в режимі локального доступу. У бібліотеці також представлені дисертації –

Голова експертної комісії

д. с.-г. н., професор А.Д.Баласв

2277 примірників, автореферати дисертацій – 10706 примірників, звіти з науково-дослідної роботи, наукова періодика.

Фундаментальна бібліотека ХНАУ ім. В.В. Докучаєва надає користувачам повну інформацію про ресурси бібліотеки через систему Електронного каталогу, який відображає активний книжковий фонд, періодичні видання, наукові збірники та їх аналітичний розпис, автореферати. Для удосконалення інформаційно-бібліотечного сервісу поповнюються власні бази даних (БД): БД «Електронний каталог», БД «Електронна картотека статей», БД «Періодика», БД «Праці вчених ХНАУ ім. В.В. Докучаєва», БД «Рідкісні та цінні видання», БД «ФІО». Усього у БД міститься 61107 бібліографічних описів.

Повнотекстові видання викладачів і науковців університету (монографії, підручники та навчально-методичні посібники з різних дисциплін, праці викладачів університету, статті з журналів) представлено у електронній бібліотеці, який знаходиться на веб-сайті бібліотеки у відкритому доступі через мережу Інтернет за адресою: <http://dspace.knau.kharkov.ua/jspui/>.

На веб-сторінці бібліотеки (<http://knau.kharkov.ua/resursi-bbloteki.html>) представлено інформацію про ресурсні мережі – світові та українські наукові інформаційні ресурси відкритого доступу.

Університет видає 5 серій фахового видання «Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва» (серії: «Біологія», «Економічні науки», «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство», «Рослинництво, селекція і насінництво, плодовоовочівництво і зберігання», «Фітопатологія та ентомологія»), які представлені у фундаментальній бібліотеці у повнотекстовому вигляді.

Дисципліни навчального плану повністю забезпечені навчальною літературою, комплектами навчальних і програмних матеріалів. Кількість підручників і навчальних посібників, методичних вказівок, в тому числі авторства викладачів академії, є достатньою.

Інформаційне забезпечення, комп'ютерна техніка із виходом в Інтернет, бібліотечний фонд, електронні варіанти навчально-методичного комплексу з дисциплін є достатніми для якісної підготовки і є підставою для акредитації освітньо-професійної програми Експертна оцінка ґрунтів спеціальності 201 Агрономія СВО Магістр.

Висновок: Акредитаційна комісія встановила, що забезпечення здобувачів вищої освіти підручниками і навчальними посібниками, науковою, науково-виробничою й періодичною літературою із власного бібліотечного фонду відповідає вимогам. Інформаційне забезпечення організації навчального процесу магістрів спеціальності 201 Агрономія освітньо-професійної програми Експертна оцінка ґрунтів в Харківському національному аграрному університеті ім. В.В.Докучаєва відповідає Державним вимогам з акредитації і постійно розвивається.

Голова експертної комісії

д. с.-г. н., професор А.Д.Баласв

4.3. Забезпечення програмами і базами практик

Практичне навчання здобувачів вищої освіти в Харківському національному аграрному університеті ім. В.В.Докучаєва проводиться у відповідності до «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом Міносвіти України 08.04.93 р., «Рекомендацій про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», 2013 р., Положення «Про практичну підготовку студентів вищих аграрних навчальних закладів України», 2013 р., «Положення про організацію практичної підготовки здобувачів вищої освіти ХНАУ ім. В.В.Докучаєва», «Положення про проведення практики та стажування здобувачів Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва за кордоном», 2018 р., «Положення про практичне навчання здобувачів вищої освіти Харківського національного аграрного університету ім. В.В.Докучаєва»

Навчальним планом підготовки фахівців спеціальності 201 Агрономія освітньо-професійної програми Експертна оцінка ґрунтів СВО Магістр передбачено проходження науково-дослідної виробничої практики, яка забезпечена програмою й регламентує роботу здобувачів вищої освіти та керівників практики від університету і підприємства. Базами практики є виробничі підприємства аграрної галузі всіх форм власності, крупні зарубіжні компанії, провідні науково-дослідні установи. Перелік основних баз практик та потенційних місць розподілу здобувачів вищої освіти з адресами, телефонами та прізвищами керівників постійно оновлюється і знаходиться в деканаті. Двосторонні контракти між університетом та базами практики мають досить високий рівень і динамічно розвиваються. Найтісніші зв'язки з ННЦ «Інститут ґрунтознавства і агрохімії ім. О.Н.Соколовського» НААН України (м.Харків), Харківська, Донецька, Сумська, Полтавська, Дніпропетровська, Миколаївська філії ДУ «Інститут охорони ґрунтів України» (м.Київ), Інститутом овочівництва і баштанництва НААН України, міжнародні компанії «Сингента», «Баєр», «BASF», ТОВ АПО «Мрія» Коломацького району Харківської області та багатьма іншими.

Висновок. Практична підготовка здобувачів вищої освіти спеціальності 201 Агрономія за освітньо-професійною програмою Експертна оцінка ґрунтів СВО Магістр відповідає рівню встановлених нормативних вимог і сприяє працевлаштуванню здобувачів вищої освіти у великому переліку міжнародних і вітчизняних підприємств.

4.4. Методичне забезпечення атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом захисту магістерської дипломної роботи згідно вимог освітньо-професійної програми.

Формування й робота екзаменаційної комісії з атестації здобувачів ступеня вищої освіти Магістр освітньо-професійної програми Експертна оцінка ґрунтів спеціальності 201 Агрономія організовується з дотриманням вимог «Положення про порядок створення та організацію роботи державної

Голова експертної комісії

д. с.-г. н., професор А.Д.Баласв

екзаменаційної комісії у вищих навчальних закладах України» та «Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в Харківському національному аграрному університеті ім. В.В. Докучаєва» (затверджено наказом ректора № 393 від 20 червня 2018 р.). «Положення про перевірку наукових, навчальних, науково-методичних та дипломних робіт на академічний плагіат» (затверджено наказом ректора № 399 від 01 серпня 2016 р.).

Оцінювання магістерських дипломних робіт проводиться за європейською кредитною трансферною системою. Оцінка є комплексною: за результатом виконання та захисту (чотирибальна шкала, 100-бальна шкала та шкала ЄКТС).

Аналіз тематики магістерських дипломних робіт випускників показав, що вона актуальна, різноманітна і відповідає фаховому напрямку підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою Експертна оцінка ґрунтів спеціальності 201 Агрономія СВО Магістр і періодично оновлюється. Вибір тематики дипломних робіт магістра визначається специфікою освітньо-професійної програми.

Виконані здобувачами вищої освіти магістерські дипломні роботи відповідають сучасному стану науки і техніки та спрямовані на задоволення потреб виробництва. В ході виконання магістерських дипломних робіт використовувались новітні інформаційні технології, сучасні методи аналізу та синтезу, економіко-математичного моделювання та оптимізації, вирішення екологічних питань, економічного обґрунтування прийнятих технічних рішень. Більшість робіт містить розрахований економічний ефект, який буде одержано у результаті впровадження наданих пропозицій.

Висновок. В Харківському національному аграрному університеті ім. В.В.Докучаєва вибору тематики дипломних робіт приділяється велика увага. Аналіз підготовлених дипломних робіт показав, що вони виконуються за актуальними напрямами досліджень, становлять наукову і виробничу цінність та виконані на досить високому методичному рівні. Як побажання експертна комісія рекомендує звернути увагу на впровадження результатів досліджень у виробництво.

5. Кадрове забезпечення навчально-виховного процесу

Підбір і розподіл кадрів в академії направлений на забезпечення освітнього процесу висококваліфікованими викладачами. В останні роки оптимізовано кафедри факультету відповідно до всіх освітньо-професійних програм, за якими відбувається підготовка здобувачів вищої освіти.

Викладання проводять висококваліфіковані фахівці, які забезпечують умови для систематичного і ґрунтовного оволодіння здобувачами вищої освіти теорією, практичними навичками, сприяють розвиткові їх здібностей, підвищенню загально-культурного рівня, виховують повагу до національної культури, дбайливе ставлення до навколишнього середовища.

Голова експертної комісії

д. с.-г. н., професор А.Д.Балаєв

Здобувачі вищої освіти освітньо-професійної програми Експертна оцінка ґрунтів спеціальності 201 Агрономія СВО Магістр готуються на агрономічному факультеті. Нині це один з найголовніших і найстаріших факультетів, який має найвидатнішу історію і чи не найважливіший внесок у розвиток навчального закладу, про що свідчать конкурси вступних кампаній.

Провідні викладачі, які забезпечують навчання за освітньо-професійною програмою Експертна оцінка ґрунтів є членами спеціалізованої вченої ради К 64.803.02 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата сільськогосподарських наук за спеціальностями 06.01.03 Агроґрунтознавство і агрофізика. На агрономічному факультеті функціонує 10 кафедр, з них 6 випускових. Викладачі кафедр університету, які викладають дисципліни загальної та професійної підготовки, мають базову освіту за фахом дисципліни, що дозволяє забезпечити освітній процес на рівні стандартів освіти. У процесі підготовки магістрів беруть участь викладачі кафедр університету, але найважливішу роль у цьому відіграє випускова кафедра ґрунтознавства. Всі викладачі цієї кафедри мають відповідну освітньо-професійній програмі Експертна оцінка ґрунтів наукову спеціальність і вчені звання.

Експертна комісія перевірила достовірність наведеної в матеріалах акредитаційної справи інформації про якісний склад групи забезпечення освітньо-професійної програми (в т.ч. гаранта освітньо-професійної програми), науково-педагогічного персоналу випускової кафедри, інших кафедр університету, які забезпечують навчальний процес та підготовку фахівців за освітньо-професійною програмою Експертна оцінка ґрунтів спеціальності 201 Агрономія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Загальна чисельність професорсько-викладацького складу випускової кафедри, що забезпечує навчання за освітньо-професійною програмою Експертна оцінка ґрунтів спеціальності 201 Агрономія СВО Магістр становить 9 осіб, серед яких 2 доктори наук, професори та 7 кандидатів наук, доцентів (табл. 3).

Таблиця 3

Характеристика педагогічного складу випускової кафедри, який забезпечує навчання за освітньо-професійною програмою Експертна оцінка ґрунтів спеціальності 201 Агрономія СВО Магістр

№ з/п	Показник	Значення
1.	Загальна чисельність професорсько-викладацького складу, випускової кафедри, (осіб) з них: докторів наук, професорів кандидатів наук, доцентів	9 2 7
2.	Штатна укомплектованість (всього, %): з них: докторів наук, професорів (%) кандидатів наук, доцентів (%)	100 22,2 77,8
3.	Кількість сумісників (всього), всього в т.ч. докторів наук, професорів кандидатів наук, доцентів	—

Голова експертної комісії

д. с.-г. н., професор А.Д.Баласв

№ з/п	Показник	Значення
4.	Середній вік штатних викладачів з науковими ступенями і вченими званнями: в т.ч. докторів наук, професорів кандидатів наук, доцентів	45,4 70,5 38,3
5.	Кількість викладачів пенсійного віку, осіб в т.ч. докторів наук, професорів кандидатів наук, доцентів	2 2 -
6.	Середньорічне педагогічне навантаження викладачів (год.)	600
7.	Випускову кафедру очолює фахівець відповідної спеціальності: • доктор наук, професор • кандидат наук, доцент	+
8.	Загальна кількість докторантів на кафедрі	2
9.	Загальна кількість аспірантів на кафедрі	4
10.	Загальна частка викладачів, які пройшли підвищення кваліфікації за останні 5 років, %	100

Частка лекційних годин, що забезпечують науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та вченими званнями, які задіяні під час підготовки фахівців складає 100%. Загальна кількість лекційних годин з навчальних дисциплін, що забезпечуються науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи становить 92,6%.

Всі викладачі факультету своєчасно проходять стажування. Ротація кадрів професорсько-викладацького складу кожної кафедри та деканату відбувається постійно. Конкурсні комісії працюють на високому рівні.

Висновок. Науково-педагогічний склад забезпечує навчально-науковий та виховний процес підготовки магістрів спеціальності 201 Агрономія за освітньо-професійною програмою. Експертна оцінка ґрунтів на належному рівні. Всі викладачі мають вчені ступені та звання, що свідчить про високий науково-педагогічний потенціал. Підвищення кваліфікації відбувається планово. У перспективі налагоджені стосунки з університетами інших країн.

6. Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу

Ефективне функціонування навчального закладу та якісна підготовка здобувачів вищої освіти в університеті відбувається завдяки матеріально-технічній і соціально-побутовій базі, яка постійно оновлюється і покращується.

Матеріальна база університету дає змогу проводити навчання здобувачів вищої освіти з усіх ліцензованих спеціальностей.

Випускова кафедра ґрунтознавства розташована в навчальному корпусі №4. Загальна площа кафедри становить 1106 м². Для проведення занять використовуються комп'ютерний клас, обладнаний сучасними ПЕОМ, дві лекційні аудиторії, обладнані мультимедійними установками, чотири навчальні лабораторії, три наукові лабораторії, мікробіологічна лабораторія, дві вагові кімнати. При кафедрі функціоную науково-дослідна лабораторія

Голова експертної комісії

д. с.-г. н., професор А.Д.Баласв

охорони і відновлення родючості ґрунтів. Навчальні дисципліни в достатній мірі забезпечені засобами наочності.

Всі приміщення навчальних кабінетів мають безпосереднє пряме природне освітлення. Штучне освітлення приміщень забезпечується люмінесцентними лампами. Поступово здійснюється перехід на світлодіодні світильники. Вдосконалення матеріальної бази здійснюється за рахунок коштів спеціального фонду університету, а також комерційної діяльності. За останні п'ять років на кафедрі проведено капітальний ремонт навчальних аудиторій та їх переоснащення.

Університет має достатню соціальну інфраструктуру. Це сім гуртожитків, загальною площею 38020,3 м² (житлова площа на одного студента складає 10,6 м²), дві їдальні площею 2553,9 м² на 560 посадочних місць, актові зали площею 1002 м², дев'ять спортивних залів загальною площею 15648 м², стадіон (15739 м²), п'ять спортивних майданчиків (1314 м²).

Забезпеченість спортивним обладнанням та інвентарем задовільна.

Редакційно-видавничий відділ оснащено поліграфічним обладнанням, яке забезпечує регулярне видання навчально-методичної та наукової літератури.

Комп'ютерна техніка університету постійно оновлюється та поповнюється новими сучасними ПЕОМ, пристроями, що підвищують потужність існуючих ПК. Персональні комп'ютери оснащені стандартними програмними пакетами та спеціалізованими програмами для обробки результатів досліджень.

Висновок. Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу у Харківському національному аграрному університеті ім. В.В.Докучаєва відповідає діючим нормативним вимогам МОН України щодо здійснення освітньої діяльності з підготовки магістрів спеціальності 201 Агрономія освітньо-професійної програми Експертна оцінка ґрунтів. Експертна комісія відзначає ефективність оновлення й переоснащення матеріально-технічної бази випускової кафедри ґрунтознавства.

7. Якість підготовки студентів та випускників

Експертною комісією оцінено рівень підготовки на підставі показників успішності навчання здобувачів вищої освіти (остання екзаменаційна сесія) та результатів виконання здобувачами вищої освіти освітньо-професійної програми, що акредитується, комплексних контрольних робіт. Експертиза встановила, що для використання у процесі оцінки рівня фахової підготовки здобувачів вищої освіти пакети ККР, які розглянуті та схвалені науково-методичною комісією спеціальності 201 Агрономія. Зміст та оформлення ККР відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України та враховують вимоги підготовки. Графік проведення комплексних контрольних робіт було розроблено заздалегідь, дотримано під час проведення експертизи.

Комплексні контрольні роботи з наступних дисциплін обов'язкової

Голова експертної комісії

д. с.-г. н., професор А.Д.Балашев

частини: «Ділова іноземна мова» загальної підготовки та «Методологія оцінки якості ґрунтів» і «Методологія дослідження і діагностика ґрунтів» професійної підготовки було проведено серед 100% присутності студентів СВО Магістр.

Результати зрізів знань, проведених під час акредитаційної експертизи, якісний рівень підготовки магістрів з дисциплін обов'язкової частини становить:

- загальної підготовки – абсолютна успішність 100%, якість успішності – 53,3%, середній бал 3,60;
- професійної підготовки – абсолютна успішність 100%, якість успішності – 63,4%, середній бал 3,73.

Ці показники повністю відповідають державним акредитаційним вимогам. Узагальнення результатів виконаних здобувачами вищої освіти комплексних контрольних робіт та результати сесії і аналіз свідчать, що випускники у достатній мірі володіють теоретичними знаннями та практичними вміннями для вирішення професійних завдань (табл. 4 і 5).

Підсумки захисту магістерських дипломних робіт (табл. 6) показують, що якість виконання дипломних робіт знаходиться на досить високому рівні.

Таблиця 6

**Підсумки захисту дипломних робіт
здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Експертна
оцінка ґрунтів спеціальності 201 Агрономія другого (магістерського)
рівня вищої освіти**

Рік	Кількість здобувачів вищої освіти, осіб	З них одержали оцінки				Абсолютна успішність, %	Якісна успішність %	Середній бал
		відмінно	добре	задовільно	незадовільно			
2016	21	8	10	3	-	100	85,7	4,23
2017	20	12	7	1		100	95,0	4,55
2018	13	7	3	3	-	100	76,9	4,30
В середньому						100	85,9	4,36

В середньому за останні три роки середній бал захисту дипломних робіт становить 4,36 при 100% абсолютній і 85,9% якісній успішності.

Тематика магістерських дипломних робіт є актуальною і сучасною, відповідає науковій тематиці кафедри і відображає сучасний стан науки і виробництва. Роботи виконані з використанням комп'ютерної техніки. Серед окремих магістерських дипломних робіт відзначається дуже високий рівень інформаційних систем. Провідні викладачі випускової кафедри ґрунтознавства, щорічно доповнюють і затверджують на вченій раді

Голова експертної комісії

д. с.-г. н., професор А.Д.Баласєв

факультету нову тематику досліджень для написання магістерських дипломних робіт. Загалом вона відповідає вимогам освітньо-професійної програми. Під час виконання дипломних робіт використовувались новітні інформаційні технології, сучасні методи аналізу та синтезу, математичного моделювання та оптимізації, вирішення екологічних питань, економічного обґрунтування прийнятих рішень, питання охорони навколишнього середовища.

Випускова кафедра ґрунтознавства поєднує освітній процес з виробництвом і наукою, що виражається в актуальності питань, висвітлених у дипломних роботах.

Висновок: Експертна комісія відзначає, що якість підготовки магістрів освітньо-професійної програми Експертна оцінка ґрунтів спеціальності 201 Агрономія знаходиться на належному рівні, про що свідчать, у свою чергу, результати захисту дипломних робіт і відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України щодо акредитації.

Голова експертної комісії

д. с.-г. н., професор А.Д.Балаєв

Таблиця 6

РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Експертна оцінка ґрунтів спеціальності 201 Агрономія другого (магістерського) рівня вищої освіти Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва

Назва дисциплін, за якими проводився контроль		Кількість здобувачів вищої освіти, осіб	Виконували ККР	3 нх одержали оцінки										За результатами самоаналізу						За результатами експертної перевірки						Відхилення					
				відмінно				добре				задовільно				незадовільно				Абсолютна успішність, %			Середній бал			Абсолютна успішність, %			Середній бал		
				осіб		%		осіб		%		осіб		%		осіб		%		Абсолютна успішність, %			Середній бал			Абсолютна успішність, %			Середній бал		
				осіб		%		осіб		%		осіб		%		осіб		%		Абсолютна успішність, %			Середній бал			Абсолютна успішність, %			Середній бал		
з дисциплін загальної підготовки																															
Ділова іноземна мова		16	15	93,8	1	6,7	7	46,7	7	46,7	5	33,3	—	—	—	—	—	—	—	—	100	53,3	3,60	100	53,3	3,60	0	0	0	0	
з дисциплін професійної підготовки																															
Методологія оцінки якості ґрунтів		16	15	93,8	1	6,7	9	60,0	5	33,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100	73,3	3,80	100	66,7	3,73	0	-6,6	-0,07		
Методологія дослідження і діагностика ґрунтів		16	15	93,8	2	13,3	7	46,7	6	40,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100	66,7	3,80	100	60,0	3,73	0	-6,7	-0,07		
У середньому				93,8		10,0		53,4		36,6											100	70,0	3,80	100	63,4	3,73	0	-6,6	-0,07		

Голова комісії

А.Д.Балаєв

Член комісії

С.І.Веремєєнко

Голова експертної комісії

д. с.-г. н., професор А.Д.Балаєв

Таблиця 7

РЕЗУЛЬТАТИ ОСТАННЬОЇ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ СЕСІЇ

здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Експертна оцінка ґрунтів спеціальності 201 Агрономія другого (магістерського) рівня вищої освіти Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва

№ п/п	Дисципліна	Результати семестрового контролю														Абсолютна успішність, %	Якісна успішність, %	Середній бал
		Число студентів, осіб	Одержали оцінки															
			Склали екзаменацій ну сесію		«відмінно»		«добре»		«задовільно»		«незадовільно»							
осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%									

Дисципліни загальної підготовки															
1	Ділова іноземна мова	16	16	100	1	6,2	8	50,0	7	43,8	-	-	100	56,2	3,6

Дисципліни професійної підготовки															
1	Методологія оцінки якості ґрунтів	16	16	100	1	6,2	11	68,8	4	25,0	-	-	100	75,0	3,8
2	Методологія досліджень і діагностики ґрунтів	16	16	100	2	12,5	8	50,0	6	37,5	-	-	100	62,5	3,7
У середньому		16	16	100	1,4	8,7	9	56,3	5,6	35,0	-	-	100	64,5	3,7

Голова комісії

А.Д.Балаєв

Член комісії

С.І.Веремєєнко

Голова експертної комісії

д. с.-г. н., професор А.Д.Балаєв

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Розглянувши, подані Харківським національним аграрним університетом ім. В.В.Докучаєва, акредитаційні матеріали і провівши аналіз на місці експертна комісія Міністерства освіти і науки України дійшла висновку:

- освітня діяльність Харківського національного аграрного університету ім. В.В.Докучаєва, умови та рівень її здійснення щодо підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою Експертна оцінка ґрунтів спеціальності 201 Агрономія, рівень науково-дослідної роботи, навчально-методичного, кадрового та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу відповідають ліцензійним умовам та вимогам до акредитації.

В результаті проведеної акредитаційної експертизи в Харківському національному аграрному університеті ім. В.В.Докучаєва, аналізу представлених висновків та зауважень кожного розділу акредитаційної справи, експертна комісія вважає:

1. Діяльність Харківського національного аграрного університету ім. В.В.Докучаєва з підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою Експертна оцінка ґрунтів спеціальності 201 Агрономія СВО Магістр відповідає вимогам акредитації.
2. Експертна комісія вважає, що Харківський національний аграрний університет ім. В.В.Докучаєва спроможний здійснювати освітню діяльність щодо підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою Експертна оцінка ґрунтів спеціальності 201 Агрономія СВО Магістр обсягом 30 осіб денної та 30 осіб заочної форм навчання.

Експертна комісія вважає за доцільне надати керівництву Харківського національного аграрного університету ім. В.В.Докучаєва рекомендації щодо подальшого вдосконалення освітньої діяльності, які не впливають на загальні позитивні висновки:

1. Розширити зв'язки з провідними зарубіжними університетами-партнерами, науково-дослідними установами з метою стажування викладачів та розробки й адаптації освітніх програм.
2. Мотивувати викладачів і студентів до проведення науково-дослідних робіт за тематикою кафедр з публікацією результатів досліджень у виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз даних.
3. Проводити спільні науково-дослідні роботи вчених факультету з науковими установами НААН України
4. Продовжити роботу з підготовки та видання науково-педагогічними працівниками університету навчальних посібників за освітньо-професійною програмою Експертна оцінка ґрунтів.

Голова експертної комісії

д. с.-г. н., професор А.Д.Балаєв

5. Збільшити перелік фахових періодичних видань для забезпечення підготовки фахівців-агрономів, в першу чергу, за рахунок оформлення підписки на провідні фахові закордонні видання.
6. Продовжити роботу з оновлення і поповнення матеріального фонду сучасними ПЕОМ, лабораторним обладнанням, ліцензованими комп'ютерними програмами для більш якісної підготовки здобувачів вищої освіти, проведення наукових досліджень та розробок.
7. Активізувати наукову діяльність за господарськими договірними тематиками.

Порівняльна таблиця відповідності показників діяльності та технологічні вимоги щодо матеріально-технічного, інформаційного та навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності свідчить про відповідність вимогам.

Дані таблиць відповідають дійсності.

Експертна комісія вважає, що Харківський національний аграрний університет ім. В.В.Докучаєва має можливість і потенціал для здійснення освітньої діяльності щодо підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою Експертна оцінка ґрунтів спеціальності 201 Агрономія СВО Магістр.

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри ґрунтознавства і охорони ґрунтів ім. М. К. Шикuli Національного університету біоресурсів і природокористування України, доктор сільськогосподарських наук, професор

А.Д.Балаєв

Експерт комісії:

професор кафедри агрохімії, ґрунтознавства та землеробства Національного університету водного господарства та природокористування (м. Рівне), доктор сільськогосподарських наук, професор

С.І.Веремешенко

З експертними висновками ознайомлені:

Ректор Харківського національного аграрного університету, доктор економічних наук, професор

О.В.Ульянченко

22 листопада 2018 р.

Голова експертної комісії

д. с.-г. н., професор А.Д.Балаєв

ЗВЕДЕНІ ВІДОМОСТІ
про дотримання ліцензійних умов у сфері вищої освіти
Порівняльна таблиця дотримання кадрових і технологічних вимог щодо
матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного
забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти
спеціальності 201 Агрономія
освітньо-професійної програми «Експертна оцінка ґрунтів»

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу) для другого магістерського рівня	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
КАДРОВІ ВИМОГИ щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Наявність у закладі освіти підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти	+	+	відповідає
2. Наявність у складі підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти, тимчасової робочої групи (проектної групи) з науково-педагогічних працівників, на яку покладено відповідальність за підготовку здобувачів вищої освіти за певною спеціальністю	три особи, що мають науковий ступінь та вчене звання, з них один доктор наук або професор	чотири особи, що мають науковий ступінь та вчене звання, з них три доктора наук, професора	відповідає
3. Наявність у керівника проектної групи (гаранта освітньої програми):			
1) наукового ступеня та/або вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю	+	+	відповідає
2) наукового ступеня та вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю			
3) стажу науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням стажу педагогічної роботи)	+	+	відповідає
Провадження освітньої діяльності			
4. Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			

Голова експертної комісії

д. с.-г. н., професор А.Д.Баласв

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу) для другого магістерського рівня	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням педагогічних працівників, які мають вищу категорію)	50	92,6	+42,6
2) які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора	25	34,7	+9,7
3) які мають науковий ступінь доктора наук та вчене звання			
5. Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом	15	56,8	+41,8
2) практичної роботи за фахом			
6. Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними (науковими) працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше чотирьох умов, зазначених у пункті 30 приміток	підпункти 1–18 пункту 30	100	відповідає
7. Наявність випускової кафедри із спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:			
1) з науковим ступенем доктора наук та вченим званням			
2) з науковим ступенем та вченим званням	+	+	відповідає

Голова експертної комісії

д. с.-г. н., професор А.Д.Баласв

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу) для другого магістерського рівня	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
3) з науковим ступенем або вченим званням			
8. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	відповідає
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ			
щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	16,2	+13,8 відповідає
2. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	64,7	+34,7
3. Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	відповідає
2) пунктів харчування	+	+	відповідає
3) актового чи концертного залу	+	+	відповідає
4) спортивного залу	+	+	відповідає
5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	відповідає
6) медичного пункту	+	+	відповідає
4. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	100	+ 30 відповідає
Проведення освітньої діяльності			
5. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	відповідає

Голова експертної комісії

д. с.-г. н., професор А.Д.Баласєв

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу) для другого магістерського рівня	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ			
щодо навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Наявність опису освітньої програми	+	+	відповідає
2. Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	відповідає
Провадження освітньої діяльності			
3. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	відповідає
4. Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	відповідає
5. Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	відповідає
6. Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	відповідає
7. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	відповідає
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ			
щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як п'ять найменувань	9	+4
2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	відповідає
Провадження освітньої діяльності			

Голова експертної комісії

д. с.-г. н., професор А.Д.Баласв

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу) для другого магістерського рівня	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	відповідає
4. Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	60	60	відповідає

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри ґрунтознавства і охорони ґрунтів ім. М. К. Шикuli Національного університету біоресурсів і природокористування України, доктор сільськогосподарських наук, професор

А.Д.Балаєв

Експерт комісії:

професор кафедри агрохімії, ґрунтознавства та землеробства Національного університету водного господарства та природокористування (м. Рівне), доктор сільськогосподарських наук, професор

С.І.Веремеєнко

З експертними висновками ознайомлені:

Ректор Харківського національного аграрного університету, доктор економічних наук, професор

О.В.Ульянченко

22 листопада 2018 р.

Голова експертної комісії

д. с.-г. н., професор А.Д.Балаєв

ВІДПОВІДНІСТЬ ДЕРЖАВНИМ ВИМОГАМ
щодо якісних характеристик підготовки фахівців
спеціальності 201 Агрономія
освітньо-професійної програми «Експертна оцінка ґрунтів»

Назва показника (нормативу)	Значення показника		
	магістр (норматив)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4
Якісні характеристики підготовки фахівців різних освітньо-кваліфікаційних рівнів			
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	відповідає
1.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	відповідає
1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	відповідає
2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1. Рівень знань студентів з циклу загальної підготовки (гуманітарної та соціально-економічної):			
2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	53,3	+3,3

Голова експертної комісії

д. с.-г. н., професор А.Д.Баласв

1	2	3	4
2.2. Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			
2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	53,3	+3,3
2.3. Рівень знань студентів з циклу професійної підготовки (зі спеціальної (фахової) підготовки):			
2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	63,4	+13,4
3. Організація наукової роботи	+	+	відповідає
3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	відповідає
3.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	відповідає

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри ґрунтознавства і охорони ґрунтів ім. М. К. Шикули Національного університету біоресурсів і природокористування України, доктор сільськогосподарських наук, професор

А.Д.Балаєв

Експерт комісії:

професор кафедри агрохімії, ґрунтознавства та землеробства Національного університету водного господарства та природокористування (м. Рівне), доктор сільськогосподарських наук, професор

С.І.Веремешенко

З експертними висновками ознайомлений

Ректор Харківського національного аграрного університету, доктор економічних наук, професор

О.В.Ульянченко

22 листопада 2018 р.

Голова експертної комісії

д. с.-г. н., професор А.Д.Баласєв

**Графік проведення комплексних контрольних робіт (ККР) здобувачами
другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 201 Агрономія
освітньо-професійної програми Експертна оцінка ґрунтів у ХНАУ
ім. В. В. Докучаєва під час проведення акредитаційної експертизи**

№ з/п	Дата	Навчальна дисципліна	Час	Аудиторія	Викладач
1.	20.11.2018	Методологія оцінки якості ґрунтів	10 ⁰⁰	4-205	Казюта О. М.
2.	21.11.2018	Методологія дослідження і діагностика ґрунтів	10 ⁰⁰	4-207	Гавва Д. В.
3.	22.11.2018	Ділова іноземна мова	10 ⁰⁰	3-219	Коврига Ю. В. Гладких І. О.

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри ґрунтознавства і охорони
ґрунтів ім. М. К. Шикuli Національного
університету біоресурсів і
природокористування України, доктор
сільськогосподарських наук, професор

А.Д.Баласєв

Експерт комісії:

професор кафедри агрохімії, ґрунтознавства
та землеробства Національного університету
водного господарства та
природокористування (м. Рівне), доктор
сільськогосподарських наук, професор

С.І.Веремєєнко

З експертними висновками ознайомлені:

Ректор Харківського національного
аграрного університету, доктор економічних
наук, професор

О.В.Ульянченко

22 листопада 2018 р.

Голова експертної комісії

д. с.-г. н., професор А.Д.Баласєв

**Зведена відомість результатів комплексних контрольних робіт здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 201 Агрономія
освітньо-професійної програми Експертна оцінка ґрунтів під час
проведення акредитаційної експертизи у ХНАУ ім. В. В. Докучаєва**

Назва дисципліни, за якими проводився контроль	За результатами самоаналізу					При проведенні акредитаційної експертизи						
	К-ть осіб	З'явилися на іспит		Абсолютна успішність, %	Якісна успішність, %	К-ть осіб	З'явилися на іспит		Абсолютна успішність, %	Відхилення	Якісна успішність, %	Відхилення
		осіб	%				осіб	%				
Цикл загальної підготовки												
Ділова іноземна мова	16	15	93,8	100	53,3	15	15	100	100	-	53,3	-
Цикл професійної підготовки												
Методологія оцінки якості ґрунтів	16	15	93,8	100	73,3	15	15	100	100	-	66,7	-0,07
Методологія дослідження і діагностика ґрунтів	16	15	93,8	100	66,7	15	15	100	100	-	60,0	-0,07
У середньому	16	15	93,8	100	70,0	15	15	100	100	-	63,4	-0,07
Всього за ОС Магістр	16	15	93,8	100	64,4	15	15	100	100	-	60,0	-0,02

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри ґрунтознавства і охорони ґрунтів ім. М. К. Шикучи Національного університету біоресурсів і природокористування України, доктор сільськогосподарських наук, професор

Експерт комісії:

професор кафедри агрохімії, ґрунтознавства та землеробства Національного університету водного господарства та природокористування (м. Рівне), доктор сільськогосподарських наук, професор

З експертними висновками ознайомлені:

Ректор Харківського національного аграрного університету, доктор економічних наук, професор

А.Д.Баласєв

С.І.Веремєєнко

О.В.Ульянченко

22 листопада 2018 р.

Голова експертної комісії

д. с.-г. н., професор А.Д.Баласєв